

Էւ յիրաւի, Սան Զեմինիանոյի, Աստիգի եւ Մոնդէ — Ուիլիէզոյի տեսարանը ներկայացնելու նուիրուած են Էտկար Շահինի այս ընտիր եւ զմայլելի ալբոմին փորագրական ռուբր յիշատակներուն ամենէն շահեկան, յատկանշական բնորոշիչ էջերը. Էտկար Շահին հոյակապ շէնքերու եւ դաշտանկաներուն քով՝ նկարել է եւս բեննա արեղայի մը գլբ բայց ազնիւ դէմքը եւ երբեմն հոյակաւոր որմանկարիչներու ներկայացուցած միշտզէպի մը ազատ մեկնութիւնը, ինչպէս հանճարի ընտիր եւ գրչի բուռն ազատութեամբ Ֆիորէնցոյ տի Լորէնցոյէն պատմուած Ս. Բենարդոտի հրաշքները եւ Ս. Բենեդիկտոսի գործերը՝ նկարուած Լուքա Սինիորէլլիէն։

Վենետիկի նուիրուած են Շահինի ալբոմին վերջին էջերը. միայնութիւնը անտարակոյս չէ բժշկած արուեստագետին սրտին անգուրժ վէրքը գոր միայն ժամանակը դանդաղութեամբ պիտի սպիացնէ, սակայն քիչ մը խաղաղութիւն մտած է իւր հոգւոյն մէջ եւ վերստին իւր նայուածքները կը դառնան մարդկային արարածներուն դիւազմութիւններուն, կեցուածքներուն եւ շարժուն բազմութիւններու կենսոթիւ վրայ։

Անկէպայ կրնայ այլ եւս Բարիզ վերադառնալ որ պիտի սկսի զինքը հետաքրքրել եւ ներշնչել իր ժամնաշրագործի սլաքը, ե հաւանականորէն երբոր խալիա վերադառնայ՝ փոխանակ մեռեալ փոքր քաղաքներուն մէջ իշեանելու՝ որունք պատմական յիշատակներով իրենց կը ձգեն օտարականները՝ երթից Նաբոլի, որուն գուարթի եւ անհանդարտ ժողովուրդը, նկարչական բարձր, հաւնապատգոյն հրապարակական եւ փողոցային տնդոտ կենսքը մեծապէս հանելի պիտի անցնին իր դիտող բնատրութեան եւ որունք պիտի կարենան իրեն թելադրել փորագրութիւններու շարք մը՝ համեղ եւ յատկանշական։

VITTORIO PICA

ՀԱՅԵՐԸ ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ՄԷՋ

Ամերիկեան «Հանդէս հանդիսից» թերթին մէջ Վ. Սթիւարտ կը խօսի Հայերու մասին։

Միջիմարական են չայոց նկարագրի մասին տուած իր գովեստները։

«Միացեալ հասնանքներ հիւրամեծարութիւն ցոյց տալով հինգած Եւրոպայի քաղաքական գաղութականներուն, դարձած են բոլոր հարստահարեալներուն փրկութեան նաւահանգիստը. Աշխարհու մերկներու կեդրոնը կը թուի։

Հայերը որ քանի մը տարի առաջ այնքան հազուադիւս էին Ամերիկայի մէջ, ընդհակառակն այժմ բազմաթիւ են եւ գոյատուր։

Մեծ, Հայոց թիւը Ամերիկայի մէջ կը հասնի 25էն 30,000-ի. Ամէն տարի 20,000 ստերլինի գումար մը կը խրկեն իրենց ընտանեաց։

Հայերը ցոյց կուտան մեծ կորով մը ինչպէս

նաեւ գործերու մէջ մեծ ընդունակութիւն մը։ Ընդհանրապէս երբ Ամերիկա կը հասնին, կը մտնան գործատան մէջ, բայց հազիւ թէ քիչ մը ստակ կը ժողվեն, կը նախադասեն աշխատիլ իրենց իրենց հայուի, եւ իրենք զիրենք կը նուիրեն գործերու։ Կարծես թէ ինչ բանի ձեռք զարնեն՝ ոսկիի կը փոխեն։

Հատերը մշակութեան նուիրած են իրենք զիրենք, ունին ընդարձակ երկիրներ եւ լաւ վիճակի մէջ կը գտնուին։ Ուանք կոտտանդնուպոլսէն եկած, տուած են իրենք զիրենք գորգերու վաճառականութեան, որմէ ոչ միայն իրենք շահուին, այլ նաեւ իրենց հայրենիքը, ուր շատ տարածուած է գորգերու վաճառականութիւնը։

Աւրիշները ընկերութիւններ կազմած են եւ հաստատած են դերձակութեան գործարաններ, դաշնադրութիւն դնելով Ամերիկական խանութներուն հետ՝ հայթայթելու համար անոնք, մեծ քանակութեամբ, մարդկանց զգեստներ։

Բայց բոլոր Հայերը չեն զբաղիր վաճառականութեամբ կամ արուեստներով։ Իրենց մէկ մասը կը յամայնէ դպրոցներ եւ համալսարաններ, Արեւմտական տիւղոսնիք ստանալու համար։ Առայժմ յիսուն հոգի իրենցմէ կը յամայնէն կալի համալսարանը։

Իրօնական պաշտամունքները կատարելու համար կան յիսուն եւ հինգ քահանայք։ Հեռուոր հայրենիքի սէը սերտորինուն մէջ վառ պահելու, անոր ծայրը տեսնելու եւ իրենց լեզուն յիշեցնելու համար ունին հինգ շաբաթական լրագիրներ, հայերէն լեզուով գրուած։

«ԲԱՐՈՎ ԵՐԹԱՍ»

«Բարո՜վ երթա՛ս» հնկկկացիր հառաչքով. Մայրիմի յու՛մնոյ հայէր գութով մը կկրկնի, Ու զիս սկսմած կուրծքիդ վրայց ցուրտ բազկով՝ Գրմա՛ն, ըսիր, սքըտիկան ըլլայ քիզ րմկեր....

Ես աչիրուդ մայիցայ, Մա՛յր, սիրակաթ, Սիրոյդ փըշըիը տեսնելու շիթ առ շիթ. Ձէի ուղիւ — իմչպէս երբեմն — կուրծքիդ կաթ, Այլ շիթ մ'արցումը՝ իմկած շուրթէմ ջնրմ ալ. (քիզ)

Այժ ըս' էր իմծ, պսմղութիւն սիւս մեղմելու. Սիրոյդ տարող ճմռու՛մը հո՞ժ խրտացած՝ Բա՛ւ էր իմծ, մա՛յր. ու ես ամոր միշտ հըլու՛

Պիտ՝ յիշի յամախ սքըտի ողորով ցած, Պատկերմ աչքիդ՝ կաթիլմիրով պրոպղըրու՛մ՝ Որ կարտաի տմծուկ մ'հիմա կր հեղու՛մ.

Աւարտն

